

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ПАВЛА ТИЧИНИ
ФАКУЛЬТЕТ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ
КАФЕДРА ВИХОВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ТА
ПЕДАГОГІЧНОЇ ТВОРЧОСТІ**

СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ РОЗВИТКУ ПРОФЕСІЙНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ

**Матеріали VI Міжнародної інтернет-конференції
24 листопада 2022 року**

УМАНЬ – 2022

Відповідальний редактор:

Макарчук В. В. – кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри виховних технологій та педагогічної творчості Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Редакційна колегія:

Безлюдний О. І. – доктор педагогічних наук, професор, ректор Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Якимчук Б. А. – кандидат психологічних наук, доцент, декан факультету початкової освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Дзюбенко І. А. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри виховних технологій та педагогічної творчості Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Добрідень А. В. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри виховних технологій та педагогічної творчості Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Коломієць Н. А. – кандидат педагогічних наук, заступник декана з наукової роботи, доцент кафедри виховних технологій та педагогічної творчості Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Поліщук О. А. – викладач-стажист кафедри виховних технологій та педагогічної творчості Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Резніченко І. Г. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри виховних технологій та педагогічної творчості Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Рецензенти:

Комар О. А. – доктор педагогічних наук, професор, завідувачка кафедри фахових методик та інноваційних технологій у початковій школі Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Муковіз О. П. – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри теорії початкового навчання Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

*Рекомендовано до друку вченою радою факультету початкової освіти
Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини
(протокол № _ від _ листопада 20 _ р.)*

С-41 Сучасні технології розвитку професійної майстерності майбутніх учителів: зб. наук. праць за матеріалами VI Міжнародної інтернет-конференції, 24 листопада 2022 р. / відп. ред. В. В. Макарчук. Умань, 2022. 98 с.

До збірника увійшли тези учасників VI Міжнародної інтернет-конференції, в яких науковці розглядають актуальні питання проблеми розвитку професійної майстерності майбутніх учителів, висвітлюють результати наукових досліджень у галузі педагогічних наук.

Видання рекомендовано для науковців, керівників і представників освітніх закладів, інститутів післядипломної освіти, педагогічних працівників усіх ланок системи освіти, психологів, соціологів та інших фахівців.

ЗМІСТ

Андрійчук Наталія Методика викладання сольного співу у закладах музичної освіти.....	5
Бойко Ірина Генеза психологічної готовності майбутнього вчителя: механізм становлення професійної зрілості.....	9
Бондар Наталія Інноваційні технології у підготовці учителів трудового навчання для роботи з учнями з інтелектуальними порушеннями.....	13
Вітюк Сніжана Формування вміння вчитися в учнів початкової школи.....	16
Власик Марія Особливості формування соціальної компетентності в учнів молодшого шкільного віку.....	18
Грiтченко Тетяна Інноваційна педагогічна діяльність: проблеми і перспективи.....	18
Деордіца Христина Формування мультикультурної компетентності молодших школярів як психолого-педагогічна проблема.....	18
Дзюбенко Ірина Розвиток ідеї формування громадянськості.....	19
Дідурик Ольга Інноваційні аспекти теоретичної підготовки майбутнього музиканта.....	25
Добридень Алла Психологічна підтримка здобувачів вищої освіти в умовах воєнного стану країни.....	28
Довганюк Вікторія Умови формування наполегливості у молодших школярів під час ігрової діяльності.....	31
Друмова Олена Особливості формування естетичного ставлення молодших школярів до навколишнього світу.....	33
Качай Антоніна Проблема самоосвіти особистості у працях В. О. Сухомлинського.....	37
Кравець Ніна Підготовка майбутніх корекційних педагогів до роботи з дітьми з посттравматичними симптомами.....	39
Мамієнко Ольга Потенціал інноваційних технологій у мистецькій освіті.....	34
Михайлова Ганна Інноваційні підходи до підготовки майбутніх учителів громадянської та історичної галузі в умовах викликів часу...	45
Моргай Лілія Професійні вимоги до соціального працівника.....	41
Павельчук Богдана Шляхи формування патріотичного виховання молодших школярів під час позакласної роботи.....	44
Переходнюк Ірина Формування життєвої компетентності в учнів початкової школи.....	48
Проценко Ірина Специфіка творчого самовираження молодших	

школярів.....	52
Пучкіна Наталія Проблема формування особистісної ідентичності у психолого-педагогічній літературі.....	54
Резніченко Ірина Національно-патріотичне виховання молодших школярів засобом інклюзивного туризму.....	57
Роєнко Людмила Стратегії розвитку критичного мислення на різних етапах роботи над текстом у початковій школі.....	62
Росада Олена Формування вокально-хорових навичок на уроках музичного мистецтва.....	66
Солонько Ольга Умови розвитку пізнавального інтересу молодших школярів у процесі навчальної діяльності.....	69
Солтусенко Марина Використання stem-наборів для розвитку алгоритмічного мислення в учнів молодшого шкільного віку.....	70
Сулацька Ганна Особливості статевого виховання в учнів початкової школи.....	72

Моргай Лілія Анатоліївна
Доктор філософії, доцент, доцент кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

ПРОФЕСІЙНІ ВИМОГИ ДО СОЦІАЛЬНОГО ПРАЦІВНИКА

Професіоналізм це – сукупність досягнутих індивідом теоретичних знань, практичного досвіду і професійних навиків у визначеній поділом праці сфері людської діяльності [2].

Професіоналізм як високий стандарт спрямованої діяльності виражається передусім у стабільності і результативності та пов'язаний з індивідуальним стилем. Дослідники цієї проблеми стосовно соціальної роботи виділяють показники професіоналізму особистості і діяльності соціального працівника.

Загалом результативними критеріями ефективності діяльності соціального працівника дослідники вважають:

- аналіз стану проблем клієнтів і результатів їхнього розв'язання;
- динаміку включення клієнта в різні види соціальної діяльності;
- результати включення дорослого населення в діяльність з поліпшення соціальних умов;
- оцінення соціально-психологічної ситуації в соціумі;
- рівень професійного росту соціального працівника як спеціаліста [2].

У соціальній роботі прийнято виділяти критерії компетентності соціальних працівників загального профілю, які виразно окреслюють очікування від практиків соціальної роботи та зміст їхньої діяльності. До таких критеріїв відносять здатність працівника:

– виявляти та оцінювати ситуацію, коли потрібно розпочати, посилити, відновити, захистити чи довести до логічного завершення стосунки між людьми або соціальними інститутами;

– оцінювати проблему, поставлену мету і способи її досягнення, вміти розробити план дій, який сприяє відновленню або розвитку життєвих ресурсів і благополуччю людини;

– стимулювати індивіда до розв'язання проблем, уникнення стресів, здатності розвитку;

– бути посередником між клієнтами та організаціями, структурами, що забезпечують людей ресурсами, послугами і можливостями;

– ефективно втручатися у процес розв'язання проблем найбільш дискримінованих і вразливих груп населення;

– сприяти ефективному і гуманному функціонуванню систем, організацій, які забезпечують людей послугами, ресурсами, і можливостями;

– брати активну участь у створенні нових систем послуг, ресурсів і можливостей, враховуючи запити споживачів послуг, прагнути нейтралізувати ті організації, які стали перешкодою для споживачів послуг;

– оцінювати ступінь втручання і досягнутих змін;

– постійно оцінювати свій професійний рівень і розвиток за допомогою аналізу поведінки, набутих навичок;

– сприяти вдосконаленню послуг, розвиваючи базу професійних знань і підтримуючи стандарти та етичні норми професії.

У соціальній роботі, як і в інших видах діяльності, неодмінним є принцип дотримання пріоритетів практики, визнання необхідності вивчення теорії з усвідомленням того, що критерієм істини є практика. Практична реалізація своїх ідей, вивчення теорії відбувається не лише з метою розуміння, а й для застосування її узагальнень на практиці [2].

Інколи соціальний працівник може переоцінювати власні суб'єктивні уявлення та настанови щодо потреб клієнта, його ресурсів та можливостей

розвитку («Я ліпше знаю, що саме потрібно клієнтові»), рекомендувати не те, що потрібно клієнтові, а те, що фахівець вважає правильним, корисним для клієнта. А це вважають непрофесійним підходом. Соціальний працівник повинен навчитися виразно розрізняти, що потрібно клієнтові, та обирати потрібний різновид допомоги: надати інформацію чи пораду, знайти ресурси, підтримати тощо.

Здійснення всієї практичної діяльності соціальних працівників як вітчизняними, так і зарубіжними вченими, можна розглядати в руслі п'яти контекстів: географічного, політичного, соціально-економічного, культурного і духовного [1].

На думку науковців, особистісні якості соціального працівника можна поділити на три групи:

- психофізіологічні характеристики, від яких залежать здібності до цього виду діяльності;
- психологічні якості, що характеризують соціального працівника як особистість;
- психолого-педагогічні якості, від яких залежить ефект особистої привабливості.

У формуванні якостей, потрібних соціальним працівникам для успішного виконання своїх обов'язків та спілкування з клієнтами, суттєву роль відіграють як природні дані, так і прагнення до самовизначення, самоутвердження, бажання вчитися, ціннісні орієнтації і вольові зусилля людини, яка обрала професію соціального працівника [1].

Отже, аби не зачепити клієнта, соціальний працівник повинен контролювати власні безпосередні реакції, не давати волі емоціям, насамперед негативним, як-от роздратування, нетерплячість, гидливість, протест. Фахівцеві треба постійно стежити за власним тоном, який має бути серйозним, уважним, спокійним, доброзичливим. Соціальний працівник повинен пам'ятати, що його настрій та особисті проблеми можуть позначитися на клієнтові.

Список використаних джерел

1. Горілий А. Г. Історія соціальної роботи: Навчальний посібник. Тернопіль: Вид-во «Астон», 2004. 174 с.
2. Лукашевич М. П., Семигіна Т. В. Соціальна робота: підручник. Київ, 2009. 367 с.